

7/23950

G.K.94

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.188/2563/3919
Konu : Yazılı soru önergesi

16.08/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 03/02/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 609680 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/23950 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.188/3030/4490
Konu : Yazılı soru önergesi

16. / 08 / 2020

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/23950 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın "Zorla çalıştırma yasağı" kenar başlıklı 18. maddesinde, hiç kimsenin zorla çalıştırılmayacağı, angaryanın yasak olduğu, şekil ve şartları kanunla düzenlenmek üzere hükümlülük veya tutukluluk süreleri içindeki çalışmaların; olağanüstü hallerde vatandaşlardan istenecek hizmetlerin; ülke ihtiyaçlarının zorunlu kıldığı alanlarda öngörülen vatandaşlık ödevi niteliğindeki beden ve fikir çalışmalarının, zorla çalıştırma sayılamayacağı,

B) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

1- "Hükümlülerin çalıştırılması" kenar başlıklı 29. maddesinin birinci fıkrasında, kurum hekimi tarafından ruhsal ve bedensel olarak sağlıklı olduğu belirlenen meslek sahibi olmayan hükümlüler ile meslek sahibi olan isteklilerin, kurum imkânları ölçüsünde belirlenen ücret karşılığında atölye veya işyurtlarında çalıştırılabileceği; ikinci fıkrasında çalıştırmanın amacının, hükümlülerin salıverilmelerinden sonra yaşamlarını sürdürecektir meslek ve sanatları öğrenmelerini sağlamak, çalışma ve üretme isteklerini geliştirmek veya güçlendirmek olduğu, çalıştırmada hükümlünün yeteneği, becerisi, eğilimi, zihinsel ve bedensel durumlarının göz önünde bulundurulacağı,

2- "Kurum hizmetinde çalıştırılma" kenar başlıklı 31. maddesinin birinci fıkrasında, iyi halli hükümlülerin, idare ve gözlem kurulu kararı ile kurum yönetimi tarafından durumlarına uygun kurum içi hizmetlerde çalıştırılabileceği, çocuk hükümlülerin, kendi yaşam alanları veya eğitsel amaçlar dışında çalıştırılmayacağı,

3- "Ücret ve sosyal haklar" kenar başlıklı 32. maddesinde, çalışan hükümlülere ürettiklerinden elde edilen gelirden, çalışmaları karşılığı ücret ödeneceği ve bu hükümlülerin sosyal haklardan yararlandırılacağı, sosyal güvenlik kurumlarına tâbi olanlar ile bunların hak sahiplerine yapılan her türlü yardım ve giderlerin, kendi mevzuatları çerçevesinde ilgili sosyal güvenlik kurumunca karşılanacağı,

C) Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu ve İşyurtlarının İdare ve İhale Yönetmeliğinin;

1- "İşyurtları Kurumu ile işyurtlarının amacı" kenar başlıklı 4. maddesinde, İşyurtları Kurumu ile işyurtlarının temel amacının, hükümlü ve tutukluların meslek ve sanatlarının korunup geliştirilmesi veya bir meslek ve sanat öğrenmelerini sağlamak olduğu,

2- "Hükümlü ve tutukluların çalıştırılma amacı" kenar başlıklı 19. maddesinde, hükümlü ve tutukluların çalıştırılmalarındaki amacın; meslek ve sanatlarının korunup geliştirilmesi veya bir meslek ve sanat öğrenmeleri suretiyle ceza infaz kurumu sonrası

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

hayatlarına topluma yararlı bireyler olarak dönmelerini sağlamak, ekonomik yönden rahatlamalarını temin etmek, ceza infaz kurumlarındaki insan gücünün hizmet ve üretime dönüştürülerek ülke ekonomisine katkıda bulunmalarına yardımcı olmak olduğu,

3- "Hükümlü ve tutukluların çalıştırılma esasları" kenar başlıklı 20. maddesinde, kurum hekimi tarafından ruhsal ve bedensel olarak sağlıklı olduğu belirlenen meslek sahibi olmayan hükümlüler ile meslek sahibi olan istekli hükümlülerin, kurum imkânları ölçüsünde belirlenen ücret karşılığında atölye veya işyurtlarında çalıştırılabilecekleri, tutuklulardan çalışmalarının istenebileceği; ancak buna mecbur tutulamayacakları, çocuk hükümlülerin çalıştırılmasının ise yalnızca meslek eğitime yönelik olacağı, öğretim kurumlarına veya örgün eğitime devam eden çocuklar ile genç hükümlülerin öğretim yılı içinde atölye ve işyerlerinde çalıştırılmayacakları, bunların çalıştırılmalarında 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununun 5275 sayılı Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanacağı, ceza infaz kurumu içinde veya dışında; hükümlü, tutuklu ve hükmen tutukluların işyurduna bağlı yerlerde çalışmalarının bu Yönetmelik hükümlerine, işyurduna bağlı olmayan yerlerde ise Ceza İnfaz Kurumu İç Yönetmeliği hükümlerine tâbi olacağı,

C) Açık Ceza İnfaz Kurumlarına Ayrılma Yönetmeliğinin "Kapalı kuruma iade" kenar başlıklı 12. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde, iş temin edildiği halde çalışmayanlar veya iş düzenine uyum sağlayamayanların, kurum yönetim kurulu kararı ile kapalı kurumlara iade edileceği ve bu kararın derhâl infaz hâkimliğinin onayına sunulacağı, kurum düzeni veya kişi güvenliğinin tehlike altında olması halinde asayiş ve düzeni sağlamak için hükümlünün disiplin cezasının kesinleşmesi beklenmeden tedbiren kapalı ceza infaz kurumuna gönderilmesine kurum yönetim kurulu tarafından karar verilebileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

II- İşyurtları Kurumu, 1997 yılında meslek sahibi olmayan hükümlülerin meslek sahibi olması, meslek sahibi olan hükümlülerin ise var olan mesleklerinin geliştirilmesi amacıyla kurulmuş olup, 180'den fazla iş kolunda 277 ceza infaz kurumunda mesleki eğitim çalışmaları planlamakta, atölye ve tesisler açmaktadır. Yapılan bu çalışmaların amacı, ceza infaz kurumlarından salıverilen hükümlülerin iş bulmalarına veya kendi işlerini kurmalarına yardımcı olmaktır.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlülerin meslek öğrenmelerini düzenleyen Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Üye Devletlere Avrupa Cezaevi Kuralları Hakkında Rec (2006) 2 sayılı Tavsiye Kararının "Çalışma" başlıklı 26. maddesinde yer alan hükümler uyarınca kurumlarımızda bulunan hükümlülerin talepleri doğrultusunda uzmanlar tarafından kendilerine önce teorik mesleki eğitim verilmekte, sonra hükümlülerin aldıkları bu teorik meslek eğitimler işyurtlarındaki çalışmasıyla pratiğe dönüştürülmektedir. Bu teorik ve pratik mesleki eğitimlere ilave olarak hükümlülere iş güvenliği eğitimi de verilmektedir. Kendi istekleri doğrultusunda çalışmak isteyen hükümlülere faydalı ve yeterli bir iş sağlamak için çaba gösterilmekte olup, kurumlarımızda çalışan hiçbir hükümlünün zorla çalıştırılması gibi bir durum söz konusu değildir. Bununla birlikte, işyurtlarında meslek eğitimi kapsamında yapılan çalışmalarda hükümlülere ücret ödenmekte, iş kazası, meslek hastalığı ve analık sigorta kollarında sigorta yapılmakta ve kendilerinden işe bedeli alınmamaktadır. Ayrıca, söz konusu hükümlüler kâr payından da yararlanmaktadır.

Öte yandan, İşyurtları Kurumu uluslararası düzeyde, Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama, İşkenceyi ve Aşağılayıcı Muameleyi

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Önleme Komitesi, ulusal düzeydeki izleme kurulları, infaz hâkimlikleri, Cumhuriyet başsavcılıkları, adalet müfettişleri, ceza infaz kurumu kontrolörleri, il ve ilçe insan hakları kurulları ve Kamu Denetçiliği Kurumu tarafından denetlenmektedir.

III- Kırşehir Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 19/02/2020 tarihli cevapta; Kırşehir Açık Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı iddia edilen soru önergesinde adı geçen kişinin, UYAP (Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi) kayıtlarının incelenmesi sonucunda bahse konu Kurumda barındırılmadığı, ayrıca adı geçen Kuruma herhangi bir girişinin bulunmadığı anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

